

Rozšíření mršníka *Abraeus (Abraeus) roubali* (Coleoptera: Histeridae) v České republice *Distribution of the histerid beetle *Abraeus (Abraeus) roubali* (Coleoptera: Histeridae) in the Czech Republic*

Jiří Ch. Vávra¹ & Ondřej Konvička²

¹Ostravské muzeum, Lechowiczova 4, CZ-702 00 Ostrava 1, Czech Republic; e-mail: vavr.jiri@seznam.cz

²Kúty 1959, CZ-760 01 Zlín, Czech Republic; e-mail: brouk.vsetin@centrum.cz

Key words: Abraeinae, Czech Republic, dead wood, distribution, ecology, Histeridae

Klíčová slova: Abraeinae, Česká Republika, ekologie, Histeridae, mrtvé dřevo, rozšíření

ABSTRACT

This article presents the current knowledge on the distribution of the histerid beetle *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 in the Czech Republic. The species is known in Bohemia only from surroundings of Příbram and Křivoklátsko Protected Landscape Area. In Moravia it is known from several localities distributed in the southern, south-eastern and eastern parts. New records and literature data are shown on the map. The ecological and biological requirements of this species herein likewise presented, based on the new records. The saproxylic *A. (A.) roubali* is rarely collected and seems to be associated with well-preserved natural forest habitats containing sufficient amount of dead and rotting wood of larger dimensions, to which the beetle is biologically bound. A typical locality for its occurrence would be one with a continuous presence of old trees and dead rotting wood of larger dimensions, most often from well-preserved, naturally rich deciduous or mixed forests, parks or game reserves.

ABSTRAKT

Tento článek prezentuje současné poznatky o rozšíření mršníka *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 v České republice. Druh je v Čechách znám pouze z oko-

lí Příbrami a z chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Na Moravě je známý z několika lokalit v jižní, jiho-východní a východní části. Nové záznamy a literární údaje jsou zobrazeny v mapě rozšíření. Prezentovány jsou také ekologické a biotopické nároky druhu vycházející z praktických zjištění u nově uvedených nálezů. Saproxylický mršník *A. roubali* je sbírán vzácně a zdá se být vázán na zachovalá přírodní lesní stanoviště s dostatečným množstvím mrtvého a tlejícího dřeva větších rozměrů, na které je bionomicky vázán. Typický biotop je podmíněn kontinuitou starých stromů a odumřelého tlejícího dřeva větších rozměrů, nejčastěji se jedná o přírodně bohaté listnaté a smíšené lesy, parky nebo obory.

ÚVOD

Mršník *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 (Obr. 1) byl popsán z jižního a středního Slovenska podle nálezů z Děvína u Bratislavy, Hronské Breznice, Leopoldova, Štúrova („Parkán“) a Zvolena (OLEXA 1958). Jeho současné známé rozšíření spadá do oblasti střední, jižní a jiho-východní Evropy a asijské části Turecka. V Evropě je doposud známý z České republiky, Francie, Maďarska, Slovenska, Slovinska, Srbska (LACKNER et al. 2015) a Ukrajiny (KRYZHANOVSKIY & REICHARDT 1976).

Z České republiky byl poprvé uveden v Seznamu československých brouků z Čech i Moravy, ale bez dalších bližších údajů (OLEXA 1993). První konkrétní údaj pochází z jižní Moravy z Lednice (SCHLAGHAMERSKÝ 2000), později byl druh publikován také z národního parku Podyjí z údolí Hájského potoka u Podmolí (UNAR et al. 2021). Z Čech byl druh opakovaně hlášen pouze

Obr. 1. *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958, městský park ve Veselí nad Moravou; délka těla 1,4 mm (fotografie J. Sitek).
Fig. 1. *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958, the city park in Veselí nad Moravou; body length 1.4 mm (photograph J. Sitek).

z Lánské obory v chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko (HOFFMANNOVÁ 2011; MORAVEC & RÉBL 2012, 2016; JANUŠ et al. 2018, 2022).

Abraeus (Abraeus) roubali je v Červeném seznamu bezobratlých České republiky zařazen do kategorie ohrožených druhů (LACKNER & VÁVRA 2017). Níže uvádíme nové, dosud nepublikované nálezy z Čech a Moravy, včetně ekologických nálezových poznatků.

METODIKA

Čísla faunistických čtverců jsou použita podle metodiky v pracích ZELENÝ (1972) a NOVÁK (1989). Nálezy jsou v rámci jednotlivých oblastí řazeny vzestupně podle čísel faunistických čtverců a v rámci jedné lokality podle data nálezu. V mapě rozšíření (Obr. 2) jsou vyznačeny všechny nové nálezy i literární údaje z prací SCHLAGHAMERSKÝ (2000), MORAVEC & RÉBL (2012, 2016), JANUŠ et al. (2018, 2022) a UNAR et al. (2021). Pro starý, nekonkrétní nález z lokality Příbram, který spadá do 3 faunistických čtverců (6250, 6349 a 6350), jsme stanovili z orientačních důvodů jeden čtverec 6349.

Použité zkratky: coll. = sbírka, det. = determinoval, dtto. = tamtéž, env. = okolí, ex. = kus(y), leg. = sbíral,

NPP = národní přírodní památka, PP = přírodní památka, PR = přírodní rezervace, revid. = revidoval.

VÝSLEDKY

Nálezy *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 v České republice (Obr. 2):

Bohemia centr.:

Lány env., Lánská obora-Kougllova ohrádka (5849), 27. V. 2016, 1 ex., oklep ležícího dřeva, K. Rébl (Nové Strašecí) leg., det. et coll., J. Vávra revid.

Příbram (6349), bez data, 1 ex., „coll. Šípek“, A. Olexa det., coll. T. Lackner (Mnichov, Německo).

Moravia centr.:

Skaštice – Břestský les (6570), 49°20'33"N, 17°24'11"E, 28. VI. – 17. VII. 2013, 1 ex., v nárazové pasti, O. Konvička, D. Hauck, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Záhlinice – les Filena (6770), 49°16'14"N, 17°28'32"E, 28. VI. – 17. VII. 2013, 1 ex., v nárazové pasti, O. Konvička, D. Hauck, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Moravia or.:

Luhačovice (6872), 2. VI. 2010, 1 ex., v náplavu Luhačovického potoka v intravilánu města, O. Konvička leg. et coll., J. Vávra det.

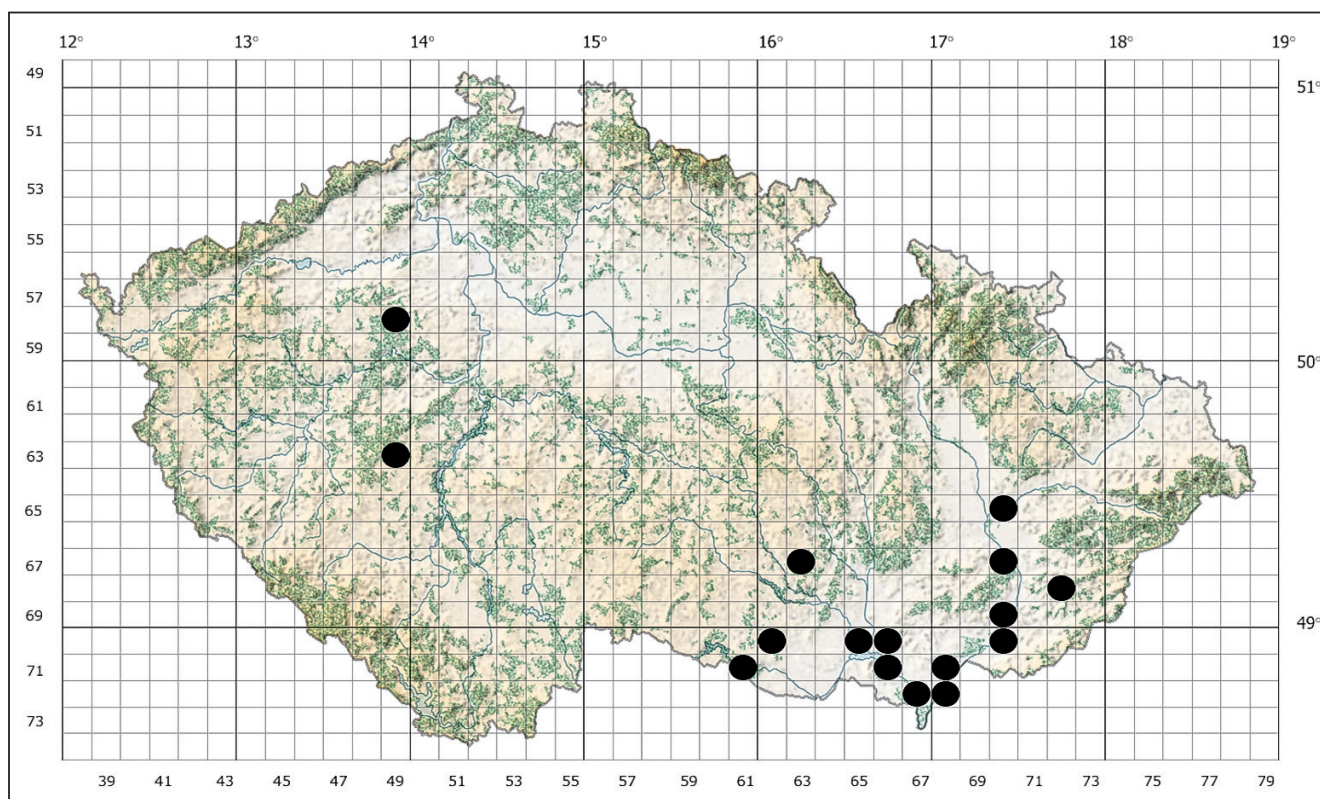
Moravia mer.:

Náměšť nad Oslavou env., PP Náměšťská obora (6763), 49°12'17"N, 16°9'59"E, 8. I. 1988, 2 ex., prosev kupovitého hnízda mravenců (*Formica* sp.) u báze starého kmene lípy (*Tilia* sp.), v přímém kontaktu s kmenem stromu, J. Vávra leg. et coll., A. Olexa det.

Polešovice env., PR Kolébky (6970), 49°0'36"N, 17°22'10"E, 28. VI. – 17. VII. 2013, 1 ex., v nárazové pasti, O. Konvička, D. Hauck, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Únanov (7062), 48°55'10"N, 16°5'16"E, 15. X. 2016, 1 ex., prosev u pat stromů v doubravě (*Quercetum*) v Tvořihrázském lese, R. Stejskal (Znojmo) leg. et coll., J. Vávra det.

Plaveč (7062), 7. VIII. – 10. X. 2023, 33 ex., v trubkové podzemní pasti u starých stromů v přírodně bohatém zbytku lužního lesa v aluvium řeky Jevišovky (Obr. 3),

Obr. 2. Mapa rozšíření *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 v České republice.

Fig. 2. The distribution of *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 in the Czech Republic.

Z. Kraus (Mikulovice u Znojma) leg., det. et coll., J. Vávra revid.

Ivaň – Bedřichův les (7065), 48°56'14"N, 16°34'13"E, 12.–28. VI. 2013, 1 ex.; dtto, 12.–22. VI. 2013, 1 ex.; dtto, 17. VII. – 9. VIII. 2013, 5 ex. Všechny exempláře v nárazových pastech, D. Hauck, O. Konvička, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Ivaň – Horní luh (7065), 48°55'04"N, 16°34'36"E, 12.–28. VI. 2013, 1 ex., v nárazové pasti, D. Hauck, O. Konvička, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Pohořelice – Velký Dvůr (7065), 48°57'35"N, 16°32'11"E, 12.–28. VI. 2013, 12 ex., v nárazové pasti, D. Hauck, O. Konvička, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Velké Němčice – Horní les (7065), 48°59'37"N, 16°39'33"E, 19. V. – 11. VI. 2023, 1 ex., v nárazové pasti, D. Hauck, O. Konvička, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Boleradice env., NPP Kukle (7066), 48°58'8"N 16°47'16"E, 25. V. – 30. VI. 2019, 1 ex., v nárazové pasti, D. Hauck (Brno) leg., det. et coll.

Moravský Písek (7070), 48°58'33"N, 17°20'47"E, 28. VI. – 17. VII. 2013, 1 ex., v nárazové pasti na starém mrtvém dubu letním (*Quercus robur*) na místní historické

lokalitě „Kačeník“, O. Konvička, D. Hauck, Š. Vodka & L. Čížek leg., T. Lackner det. et coll.

Veselí nad Moravou (7070), 7. V. 2016, 1 ex., T. Šítek (Ostrava) leg. et coll., J. Vávra det.; dtto, 48°57'6"N, 17°22'24"E, 9. IX. 2017, 1 ex., J. Vávra leg., det. et coll. Oba exempláře byly získány prosevem dřevního detritu a staré kůry u bází kmenů starých, stojících dubů letních (*Quercus robur*) v zámeckém parku (Obr. 4).

Lednice (7166), 29. VIII. 1995, 1 ex., v dřevním trouchu pařezu jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum*), P. Štourač leg. et det., J. Vávra revid., coll. Ostravské muzeum, Ostrava (coll. P. Štourač); dtto, 16. VII. 2007, 2 ex., prosev pařezů v zámeckém parku, M. Mantič leg., L. Šulák det., coll. M. Mantič (Hlučín-Bobrovníky) et L. Šulák (Třebovice u České Třebové); dtto, 48°48'32"N, 16°48'17"E, 13. IV. 2007, 2 ex., prosev dřevního detritu a kůry u báze starého, mrtvého a stojícího kmene dubu (*Quercus* sp.) v zámeckém parku, J. Vávra leg., det. et coll.; dtto, 48°48'52"N 16°49'40"E, 17. V. – 4. VI. 2012, 1 ex.; 5.–24. VI. 2012, 1 ex., oba ex. v nárazové pasti, L. Čížek, D. Hauck & Š. Vodka leg., T. Lackner det. et coll.; dtto, 20. II. 2020, 1 ex., prosev dřevního detritu v dutinách, a trouchnivého dřeva a kůry pod ležícími kmeny listnatých stromů v zámeckém

Obr. 3. Biotop nálezu *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 v Plavči (Česká republika) (fotografie Z. Kraus).

Fig. 3. Habitat of finding of *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 in Plaveč (Czech Republic) (photograph Z. Kraus).

kém parku, L. Koloničný (Ostrava) leg. et coll., J. Vávra det.

Pavlov (7166), 48°51'29"N 16°40'33"E, 25. VI. – 14. VII. 2020, 2 ex., v nárazové pasti v údolí Mokřý žleb, D. Hauck leg., det. et coll.

Mikulčice-Pod Valama (7168), 12. III. 2016, 1 ex., prosev pat soliterních dubů (*Quercus* sp.) a vrb (*Salix* sp.), E. Ezer (Zlín) leg. et coll., J. Vávra det.

Mikulčice env., PR Skařiny (7168), 17. V. – 4. VI. 2012, 1 ex., v nárazové pasti, L. Čížek, D. Hauck & Š. Vodka leg., T. Lackner det. et coll.; dtto, 9. III. 2018, 1 ex., prosev trouchu a bází starých stromů, E. Ezer leg. et coll., J. Vávra det.

Břeclav – Kančí obora (7267), 48°46'15"N 16°52'20"E, 5.–24. VI. 2012, 1 ex., v nárazové pasti, L. Čížek, D. Hauck & Š. Vodka leg., T. Lackner det. et coll.

Lanžhot (7267), 48°42'39"N 16°59'37"E, 5.–24. VI. 2012, 1 ex., v nárazové pasti poblíž Mazuchova dubu, L. Čížek, D. Hauck & Š. Vodka leg., T. Lackner det. et coll.

Mikulčice-U Hrdla (7268), 48°47'38"N 17°4'45"E, 17. V. – 4. VI. 2012, 1 ex., v nárazové pasti, L. Čížek, D. Hauck & Š. Vodka leg., T. Lackner det. et coll.

Tvrdonice (7268), 48°44'17"N 17°1'3"E, 17. V. – 4. VI. 2012, 2 ex., v nárazové pasti, L. Čížek, D. Hauck & Š. Vodka leg., T. Lackner det. et coll.

Týnec (7268), 20. V. 1995, 3 ex., v nárazové pasti, P. Zahradník leg., O. Kapler det., T. Lackner revid. et coll.

DISKUZE A ZÁVĚR

Ekologické a bionomické nároky mršníka *Abraeus (Abraeus) roubali* jsou známy jen velmi málo, larva nebyla dosud objevena. Literárních údajů o způsobu života druhu nebo jeho biotopických preferencích existuje velmi poskrovnu, nejčastěji byl odchycen do letových nárazových pastí (flight interception trap) (SCHLAGHAMERSKÝ 2000; MORAVEC & RÉBL 2012; UNAR

et al. 2021) nebo získán prosevem, především staré a trouchné dřevní hmoty (LACKNER & PAVIČEVIĆ 2008; MORAVEC & RÉBL 2016; JANUŠ et al. 2018). Dva nálezy z České republiky (Lány-Lánská obora a Plaveč) pochází z trubkových, podzemních pastí, uložených v půdě v těsné blízkosti starých stromů (JANUŠ et al. 2022). U nálezu z Plavče (Obr. 3) byly v půdě navíc zbytky trouchného dřeva (Z. Kraus, Mikulovice u Znojma, ústní sdělení). CHEHLAROV et al. (2016) uvádějí z Bulharska z pohoří Belasitsa nález 5 ex. v tlejícím listí a ztrouchnělém dřevě kaštanovníku setého (*Castanea sativa*). Na východním Slovensku byl nalezen 1 ex. pod kůrou listnatého stromu, pravděpodobně dubu (*Quercus* sp.) (GOTTWALD 1972). KOCH (1989) obecně uvádí ze Slovenska nález v lese v kůře, THÉRY (2003) z Francie ulovení jedince večer v letu a VIENNA et al. (2008) ze Slovinska nález jediného exempláře pouze „z kopcovitého terénu kolinného stupně“ (do nadmořské výšky 600 m).

Podle zjištěných údajů lze s velkou pravděpodobností předpokládat, že se jedná o saproxylický druh vázaný na

starou a tlející dřevní hmotu. Všechny nálezy pocházejí z lesního prostředí, ze zachovalých, přírodně bohatých listnatých nebo smíšených lesů (často v minulosti pasetevních), parků nebo obor, vždy s dostatkem mrtvého a tlejícího dřeva větších dimenzí. Podle našich zjištění se druh vyskytuje v tlejícím nebo jinak poškozeném, často až zčernalém dřevě či podkorním detritu nejčastěji u země nebo ve spojení dřeva se zemí, především u bází starých, poškozených nebo odumřelých, často stojících listnatých stromů nebo jejich torz a pařezů. V několika případech byl *A. (A.) roubali* nalezen společně s dalšími saproxylickými druhy brouků, které vyhledávají stejné či podobné vývojové prostředí: v zámeckém parku v Lednici například společně s *Anommatus dieckii* Reitter, 1875, *Oxylaemus cylindricus* (Creutzer, 1796) (oba z čeledi Bothrididae) a *Langelandia anophthalma* Aubé, 1842 (Zopheridae), a v městském parku ve Veselí nad Moravou společně s *Anommatus duodecimstriatus* (P. W. J. Müller, 1821) (Bothrididae). Na našem území byl *A. roubali* zatím nalezen pouze v nížinách a pahorka-

Obr. 4. Biotop *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 v zámeckém parku ve Veselí nad Moravou (Česká republika) (fotografie O. Konvička).
Fig. 4. Habitat of *Abraeus (Abraeus) roubali* Olexa, 1958 in the Castle Park in Veselí nad Moravou (Czech Republic) (photograph O. Konvička).

tinách (Obr. 2). Nejvíce nálezů pochází z jarních měsíců, ale podle prezentovaných údajů i literárních dat se imago vyskytuje po celý rok.

Vzhledem k uvedeným zjištěním lze předpokládat, že mršník A. (A.) *roubali* je biotopově vyhraněným a bio-indikačně významným druhem, primárně vázaným na zachovalé a přírodně bohaté lesní prostředí, ve kterém existuje dlouhodobá kontinuita dostatku starého, mrtvého a tlejícího dřeva listnatých stromů. Při zachování těchto podmínek může přežívat v různých typech lesních či hájových porostů, například v městských či zámeckých parcích nebo oborních lesích. Přítomnost starého, padlého a rozkládajícího se dřeva nebo poškozených a suchých stromů bývá často v příkrém rozporu se způsobem lesního hospodaření, proto i přežívání stabilních populací tohoto ekologicky vyhraněného druhu je do budoucna nejisté.

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom poděkovali Lukáši Čížkovi (České Budějovice), Eduardu Ezerovi (Zlín), Davidu Hauckovi (Brno), Lubomíru Koloničnemu (Ostrava), Zdeňku Krausovi (Mikulovice u Znojma), Tomáši Lacknerovi (Mnichov, Německo), Marionu Mantičovi (Hlučín-Bobrovniky), Karlu Réblovi (Nové Strašecí), Tomáši Sitkovi (Ostrava), Robertu Stejskalovi (Znojmo) a Luboši Šulákovi (Třebovice u České Třebové) za poskytnutí faunistických údajů. Janu Sitkovi (Frýdek-Místek) děkujeme za zhotovení excelentní fotografie druhu a Zdeňku Krausovi za fotografii biotopu. Poděkování patří také recenzentům Stanislavu Benediktovi (Plzeň), Robinu Kundratovi (Olomouc) a Tomáši Lacknerovi za podnětné připomínky k textu. Studie byla částečně podpořena Grantovou agenturou ČR (GA23-541 07533S).

LITERATURA

- GOTTWALD J. (1972): Nové a zajímavé nálezy brouků z Československa (Col.) (5. příspěvek). (Neue und interessante Funde der Käfer aus der Tschechoslowakei (Col.). 5. Beitrag). *Acta Rerum Naturalium Musei Nationalis Slovaci*, Bratislava, 18: 125–129.
- HOFFMANNOVÁ A. (2011): Brouci (Coleoptera) Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko – diversity a ochrana. (Beetles (Coleoptera) of Křivoklátsko Protected Landscape Area and Biosphere reserve of UNESCO – Diversity and Protection). *Bohemia Centralis*, 31: 321–347.
- CHEHLAROV E., GUÉORGUIEV B., HRISTOVSKI S., FANCELLO L., CVETKOVSKA-GORGIEVSKA A. & PRELIČ D. (2016): New country records and rare and interesting species of Coleoptera from the Balkan Peninsula. *Acta Zoologica Bulgarica*, 68: 331–338.
- JANUŠ J., MORAVEC P., RÉBL K. & ZÝKA M. (2018): Brouci (Coleoptera) chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Křivoklátsko – výsledky faunistického průzkumu a inventarizace v letech 2016–2017. (Beetles (Coleoptera) of Křivoklátsko Protected Landscape Area and the Biosphere Reserve – Results of a faunistic survey and inventory in the years 2016 and 2017). *Elateridarium*, 12: 115–202.
- JANUŠ J., MORAVEC P., RÉBL K. & ZÝKA M. (2022): Brouci (Coleoptera) Chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Křivoklátsko (4). Výsledky faunistického průzkumu a inventarizace v letech 2020–2021. (Beetles (Coleoptera) of Křivoklátsko Protected Landscape Area and the Biosphere Reserve (4). Results of a faunistic survey and inventory in the years 2020 and 2021). *Elateridarium*, 16: 226–322.
- KOCH K. (1989): *Die Käfer Mitteleuropas. Ökologie. Band 1.* Goecke & Evers Verlag, Krefeld, 440 pp.
- KRYZHANOVSKIY O. L. & REICHARDT A. N. (1976): Zhuki Nadsemeystva Histeroidea (semeystva Sphaeritidae, Histeridae, Synteliidae). [Beetles of the superfamily Histeroidea (families Sphaeritidae, Histeridae, Synteliidae)]. *Fauna SSSR. Zhestkokrylye. Tom 5, Vyp. 4.* Nauka, Leningrad, 434 pp.
- LACKNER T. & PAVIČEVIĆ D. (2008): Faunistic note on newly recorded and rare species of Histeridae from Serbia (Coleoptera), pp. 423–426. In: PAVIČEVIĆ D. & PERREAU M. (eds): *Advances in the studies of the fauna of the Balkan Peninsula. Papers dedicated to the memory of Guido Nonveiller. Monograph 22.* Institute for Nature Conservation of Serbia, Belgrade, 564 pp.
- LACKNER T., MAZUR S. & NEWTON A. F. (2015): family Histeridae Gyllenhal, 1808, pp. 76–130. In: LÖBL I. & LÖBL D. (eds): *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 2/1: Hydrophiloidea – Staphylinoidea. Revised and Updated Edition.* Brill, Leiden & Boston, xxvi + 900 pp.
- LACKNER T. & VÁVRA J. CH. (2017): Histeridae (mršníkovití), pp. 361–362. In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates). *Příroda*, 36: 1–612.
- MORAVEC P. & RÉBL K. (2012): Výsledky faunistického průzkumu brouků (Coleoptera) na území Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko (Česká republika). Dodatek I. (Results of the faunistic survey of beetles (Coleoptera) in the Křivoklátsko Protected Landscape Area and Biosphere Reserve (Czech Republic). Appendix I). *Elateridarium*, 6: 29–53.
- MORAVEC P. & RÉBL K. (2016): Výsledky faunistického průzkumu brouků (Coleoptera) na území Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko (Česká republika) Dodatek III. (Results of faunistic survey of beetles (Coleoptera) in the Křivoklátsko Protected Landscape Area and Biosphere Reserve (Czech Republic). Appendix III.) *Elateridarium*, 10: 1–42.
- NOVÁK I. (1989): Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. [Check-list of localities and codes for grid mapping of entomofauna of Czechoslovakia]. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 25: 3–84.
- OLEXA A. (1958): *Abraeus roubali* n. sp. (Col. Histeridae). *Bulletin de la Société Entomologique de Mulhouse*, 14: 41.
- OLEXA A. (1993): Histeridae, pp. 29–31. In: JELÍNEK J. (ed.): *Check-list of Czechoslovak Insects 4 (Coleoptera). Seznam československých brouků. Folia Heyrovskyana, Supplementum 1:* 3–172.
- SCHLAGHAMERSKÝ J. (2000): The saproxylic beetles (Coleoptera) and ants (Formicidae) of Central European hardwood floodplain forests. *Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis, Biologia*, 103: 1–205.

THÉRY T. (2003): Nouvelle capture et nouvelle localité pour la France de *Abraeus* (*Abraeus*) *roubali* Olexa, 1958 (Coleoptera, Histeridae). *L'Entomologiste*, 59: 105–106.

UNAR P., JANÍK D., BĚŤÁK J. & PROCHÁZKA J. (2021): Následky ledovky v lesích NP Podyjí a jejich odraz ve vývoji druhové rozmanitosti porostů 5 let po disturbanci. (Consequences of the glaze in the forests of Podyjí National Park and their reflection in the development of species diversity of stands 5 years after disturbance). *Thayensia* (Znojmo), 18: 47–102.

VIENNA P., BRELIH S. & PIRNAT A. (2008): Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije. 3. prispevek: Polyphaga: Staphyliniformia: Histeroidea. (Material for the Beetle Fauna (Coleoptera) of Slovenia. 3rd contribution: Polyphaga: Staphyliniformia: Histeroidea). *Scopolia* 63: 1–125.

ZELENÝ J. (1972): Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. (Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung). *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 8: 3–16.

SUMMARY

The histerid beetle *Abraeus* (*Abraeus*) *roubali* Olexa, 1958 (Fig. 1) was described from Slovakia (OLEXA 1958). It is widespread in central, southern and south-eastern Europe and in the Asian part of Turkey. In Europe, it is known from the Czech Republic, France, Hungary, Serbia, Slovakia, Slovenia (LACKNER et al. 2015) and Ukraine (KRYZHANOVSKIY & REICHARDT 1976). Data from the Czech Republic are scarce; so far it was recorded only from the protected landscape area of Křivoklátsko (HOFFMANNOVÁ 2011; MORAVEC & RÉBL 2012, 2016; JANUŠ et al. 2018, 2022) while from Moravia the beetle was signalled only from Lednice (SCHLAGHAMERSKÝ 2000) and from the Podyjí National Park (UNAR et al. 2021). In this contribution, further unpublished localities from the Czech Republic are given: Příbram (new locality for Bohemia) as well as several new localities, mainly from Southern Moravia. A single locality from Eastern Moravia (Luhačovice) is likewise presented. All records from the Czech Republic are shown on the map (Fig. 2).

Very little is known about the ecological and biological requirements of the histerid beetle *Abraeus* (*A.*) *roubali*; its larva being hitherto unknown. The species was most often sampled by flight interception traps (SCHLAGHAMERSKÝ 2000, MORAVEC & RÉBL 2012, UNAR et al. 2021), obtained by sifting of mainly old and decaying wood (LACKNER & PAVIČEVIĆ 2008, CHEHLAROV et al. 2016, MORAVEC & RÉBL 2016, JANUŠ et al. 2018) or from tubular, underground traps placed in the soil in close proximity to old trees (JANUŠ et al. 2022). Partial data on its biology are found in the works of GOTTWALD (1972), who collected it under the bark of a deciduous

tree, probably an oak (*Quercus* sp.). KOCH (1989) recorded it in the forest in the bark, while THÉRY (2003) reported its capture in the evening in flight.

According our data, we posit that *Abraeus* (*A.*) *roubali* is a saproxylic species, associated with old and decaying wood. Its findings occur in places with continuous presence of old trees and dead wood, most often in well-preserved, naturally rich deciduous or mixed forests, parks or game reserves, always with plenty of dead and rotting wood of larger dimensions (Figs 3, 4). The species occurs in rotting or otherwise damaged, often blackened wood, or in detritus under bark, most often near the ground or in the connection of wood with the ground, especially at footholds of old, damaged or dead, often still standing deciduous trees or their trunks and stumps. Most samples originate from the spring months, but imagoes occur throughout the year.

Reflecting the above-mentioned information, we assume that the histerid beetle *Abraeus* (*A.*) *roubali* is a habitat-specific and ecologically significant species, distinguishing the natural richness and preservation of forest biotopes. In the Red List of Invertebrates of the Czech Republic, *A. (A.) roubali* is classified as an endangered species (LACKNER & VÁVRA 2017).